

Vestnik

»MESSENGER« GLASILO SLOVENCEV V AUSTRALIJI

"MESSENGER" – Voice of Slovenians in Australia

"Registered by Australian Post –
Publication No. VAW 1215"
CATEGORY A

LETNIK XXXII Štev. 7

JULY 1987

ZASTOPNIKI SLOVENCEV PRI MINISTRU

Predsedniki Slovenskih organizacij v Viktoriji so ministru za Etnične zadeve Viktorije g. Spykerju izrazili potrebo naše skupnosti, da se obravnava kot samostojna etnična enota.

Na iniciativo Sveta SOV je minister za etnične zadeve Viktorije v četrtek 2. julija sprejel predstavnike naših društev in verskega centra.

V prijaznem pogovoru z ministrom je bilo našim zastopnikom možno ministru razložiti potrebe slovenske skupnosti Viktoriji. Se posebej pa so podčrtali razlike, ki se v Viktoriji delajo pri podejovanju podpor etničnim organizacijam, katere delujejo med naseljenci iz področja Jugoslavije. Saj podatki za zadnji dve leti kažejo, da so organizacije, ki si nadavajo ime "jugoslovanske", v letu 1986 prejele skupno 33.000 dolarjev, letos pa že kar 34.000 dolarjev. Organizacije, ki se imenujejo srbske so letos prejele kar 7.250 dolarjev več kot lani. Njih podpora je skočila od 3.500 dolarjev na 10.750 dolarjev. Tudi makedonskim organizacijam so zvišali podporo, da so prejeli kar 7.250 dolarjev več kot lani. Njih podpora je skočila od 3.500 dolarjev na 10.750 dolarjev. Tudi makedonskim organizacijam so zvišali podporo in sicer od 5.500 na 6.750 dolarjev. Medtem pa se podpora

hrvaškim in slovenskim organizacijam znižala. Hrvatom več kot za polovico. V letu 1986 so prejeli 4.500 dolarjev, letos pa le 2.000.

Slovenci nikoli ne prosimo za veliko, a tudi to se je zmanjšalo. Lani so naše organizacije skupno prejele 3.500 dolarjev, letos pa 3.000.

Skupno so organizacije, ki se imenujejo jugoslovanske' prejele v dveh letih 67.000 dolarjev. Od teh je več kot levji delež odnesla Australian-Yugoslav Welfare Society, kar 57.000 dolarjev.

Torej kar 17.500 dolarjev več kot vse druge organizacije skupaj. Koliko pa ta organizacija pomagala komu od Slovencev pa je veliko vprašanje.

Srbske organizacije so v dveh letih prejele 14.250 dolarjev, makedonske 12.250, hrvaške 6.500 in slovenske 6.500 dolarjev

G. Spyker je zastopnikom naših organizacij pokazal veliko razumevanje in jim za bodočnost omogočil veliko hitrejši dostop v vseh zadevah, pri katerih bi bilo njegovo ministerstvo lahko v romoč.

VOLITVE – VOLITVE – VOLITVE

Kdor misli, da menim z naslovom nedavne volitve v Avstraliji se moti. V mislih imam zmago Slovencev, ki so jo imeli pred 120 leti. Takrat, v januarju, leta 1867 so bile v avstro-ogrskem cesarstvu razpisane volitve, ki so bile za usodo slovenskega naroda zelo pomembne. Saj so prvič v novejši zgodovini, ko se je po Pömladi narodov v letu 1848 tudi v habsburškem cesarstvu začel razvijati parlamentarizem, z uspehom nastopili tudi Slovenci.

Pri volitvah za v deželne zbole so v vseh slovenskih pokrajinah dosegli pomembne uspehe slovenski kandidati.

Ozemlje, naseljeno s Slovenci, je bilo takrat upravno razdeljeno na Kranjsko, Štajersko, Koroško, Goriško z okolico Trsta in na Istro. Posebne sijajne uspehe so Slovenci v primeri z Nemci in Lahi dosegli pri volitvah v deželne zbole v Ljubljani, Gorici in Gradcu.

Volitve so bile izpeljane tako, da so volilci najprej izvolili svoje volilne može, ti pa so kasneje volili poslance. Tako so bili na Spodnjem Štajerskem, kjer je bil nemški pritisk posebno močan, bili izvoljeni v mariborskem okraju dr. Ferdinand Dominkuš in dr. Josip Vošnjak, v Ptaju Michael Herman, v Celju dr. Razlag in Lipold, v Brežicah Lenček in dr. Prelog in v Slovenjem Gradcu Rak.

Na Kranjskem so bili na kmetih in v vseh mestih izvoljeni narodni kandidati.

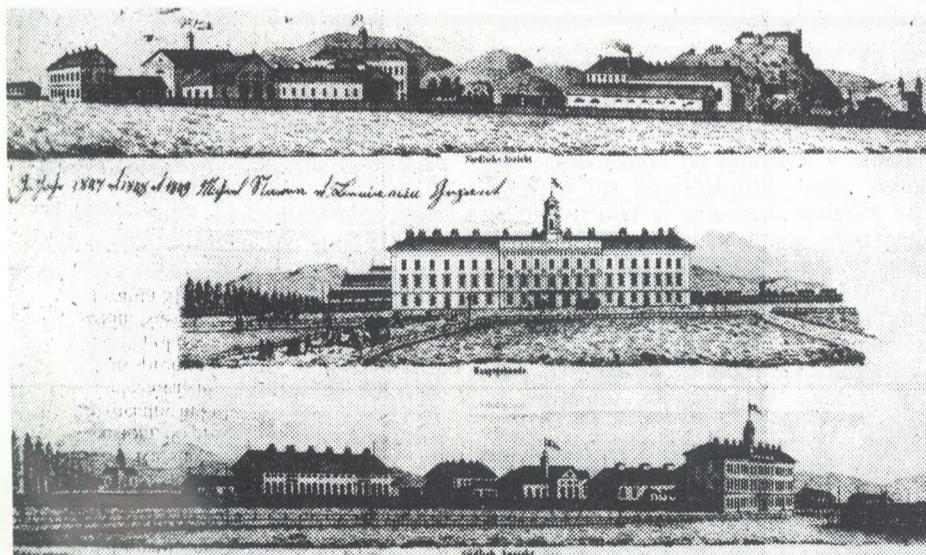
Tudi na Goriškem so v vseh slovenskih okrajih bili izvoljeni Slovenci, prav tako tudi v okolici Trsta.

Le na Koroškem so bili rezultati za Slovence slabi.

Deželni zbori so se potem sestali v februarju ter izmed sebe izvolili poslance za v državni zbor na Dunaju. Ker so meje dežel Koroške in Štajerske bile tako speljane, da je v obeh prevladalo nemško prebivalstvo, so seveda v teh deželnih zborih imeli večino Nemci in so tako tudi v državni zbor izvolili predvsem svoje ljudi in v vsakem slučaju z lahkoto preglasovali Slovence.

Vendar je bilo leto 1867 za Slovence leto zmage narodnostne zavesti in prvi uspešen politični nastop. Navzlic temu, da so Nemci kasneje z intrigami in uradnim pritiskom deloma zavrlj slovenske politične uspehe, jih za stalno niso mogli zaustaviti. Že samo petdeset let za tem, so slovenski poslanci v državnem zboru na Dunaju prečitali takozvano Majsko deklaracijo, v kateri so zahtevali samostojnost za vse slovenske kraje.

LJUBLJANSKI KOLODVOR DOTRAJAN

Ljubljanski kolodvor v času otvoritve južne železnice (Litografija iz Muzeja v Ljubljani.)

Pri železniškem gospodarstvu Ljubljana so izračunali, da se bo na ljubljanskem kolodvoru leta 2010 zvrstilo 10,4 milijone potnikov. Študijo so naredili za to, da pokažejo, da je nujno potrebno zvečati zmožnosti postajnih naprav v Ljubljani. Že sedaj ugotavljajo povečan potniški promet. Leta 1980 je skozi postajo prešlo 1,8 milijona potnikov, predlanskim pa že kar 3,2 milijona.

Ljubljanski kolodvor je bil zgrajen že leta 1848. enajst let po tistem ko je po avstrijskih tleh zapeljal prvi vlak. Že leta 1857 pa je takozvana Južna železnica preko Ljubljane povezala Dunaj s Trstom.

EDINOST, SREČA, SPRAVA

K NAM NAJ NAZAJ SE VRNEJO!

Narodna sprava je možni (bodoč)način bivanja ljudi neke družbene skupnosti, v konkretnem primeru: slovenskega naroda. To je tisti in tak način naše človeške medsebojnosti, ki dopušča vsakega človeka v njegovih svobodi in njegovem dostojanstvu. Nobenega človeka ne ekskomunicira kot "sovražnika ljudstva", temveč vse ljudi in vsakega človeka radodarno dopušča in sprejema, da je, kar je v vsej

individualnosti, enkratnostni in neponovljivosti. To pomeni, da sprava razume človeka kot zgodovinsko bitje, bitje, ki je zmotljivo, ker je končno in ima prav zato pravico do zmote, kot bitje ki mu pripada nedotakljivost, torej svetost življenja in posvečenost smrti.

(Prečitajte izvlečke iz zanimivega eseja Spomenke Hribar, na strani sedmi.)

Julij je mesec ko si naša društva izbirajo odbore za naslednjih dvanajst mesecov delovanja. Tako so imeli letni občni zbor pri Zvezi 'Ivan Cankar' v Geelongu, nato pri 'Jadrangu' in v nedeljo 19. julija na 'Planici' in pri SDM.

V večini odborov so ostali na posmembnih mestih dosedanji ljudje, z izjemo predsednikov, ki so se, razen v primeru 'Jadrana' povsod zamenjali.

Na 'Jadrangu' bo naslednje leto vodil delo g. Frank Iskra, a kot tajnik mu bo stal ob strani g. Ivan Valenčič.

V Geelongu je g. Marjan Kontelj zamenjal g. Ivana Sirco. Na 'Planici' je g. Lado Sluga prepustil mesto g. Lojze Kovačiču, a pri SDM je g. Peter Mandelj, po več letih plodovitega predsednikovanja predal krmilu mlajši generaciji: g. Frančku Proseniku.

Najbolj pomembna novica je to, da je v novem odboru SDM kar 7 članov iz generacije, ki je že bila rojena in vzgojena izven Slovenije. In sicer so to: Lilian Conlan, roj. Prosen, Ciril Čampelj, Maks Hartman, John Hartman, Kevin Hervatin, Stan Penca, Frank Prosenik, Helen Trinnick roj. Čampelj.

Takole pa izgleda celi novi odbor SDM:

Predsednik Frank Prosenik
Podpredsednik Verner Remšnik
Podpredsednik Stan Penca
Prejšnji predsed. Peter Mandelj
Tajnica Lilian Conlan
Blagajnik Ciril Čampelj
Pomoč. Blagajnik Helen Trinnick

Odborniki: Karel Bevc, Frank Fekonja, Draga Gelt, Mici Hartman, John Hartman, Maks Hartman (jun.). Kevin Hervatin, Viktor Lampe, Anica Markič in Tone Tomšič.

NOVI ODBORI

Odbor na 'Planici' pa je sledeč:

Predsednik Lojze Kovačič
Podpredsednik Zorko Abram
Tajnica Ivanka Kolačko
Blagajnik Janez Rotar
Odborniki: Miro Franetič, Frank Šabec, Zvonko Penko, Fred Toplak, Darko Erzetič, Juže Culek, Oto Verdenik in Karel Pavel.

Slovenska zveza 'Ivan Cankar' v Geelongu si je izbrala sledeči odbor:

Predsednik Marjan Kontelj
Podpredsednik Lojze Sertič
Tajnica Pavlina Bencan
Pom. tajnica Liza Kolar
Blagajnik Franc Kolenc
Pom. blagajnika Jože Matkovič
Predsednik nadzornega odbora pa je Rudi Horvat.

ŽE V ČETRTO LETO

Slovenske organizacije v Viktoriji zdaj že četrto leto plodovito sodelujejo v združenju, ki se sedaj imenuje Svet Slovenskih Organizacij v Viktoriji.

Po veljavnih pravilih bi moral biti predsedujoči tega Svetu vsako leto eden predsednikov včlanjenih organizacij, vrsteč se po abecednem redu. Vendar so dosečaj vsi predsedniki odstopili svoje mesto g. Petru Mandelju in mu s tem pokazali globoko zaupanje v njegovo predanost in sposobnost pri delovanju Svetu.

Letos bi moral nastopiti predsedstvo predsednik "Snežnika" iz Albury-Wodonga g. Rudi Kalc. Tudi on je prosil g. Mandelja, da vodi Svet v naslednjih 12 mesecih Tajniške posle pa bo še eno leto opravljala ga. Helena Van de Laak.

NEODVISNO GLASILO
SLOVENCEV V AVSTRALIJI
P.O.Box 56, Rosanna, Vic., 3084,
Tel.-459 8860
Lastnik – Publisher
SLOVENIAN ASSOCIATION
MELBOURNE
P.O. Box 185, Eltham, Vic, 3095
Tel.: 437 1226
PiPredsednik:F.Prosenik;tajnik:L.Conlanik
Odgovorni urednik – Editor
MARIJAN PERŠIČ
Sub-editor for English Section
Irena Birsa-Škofic
Tel.:386 8758
Administracija in razpošiljanje:
Jana Lavrič, tel.: 459 3783
Tehnično oblikovanje:
Vasja Čuk, Tel.: 434 5768
Ljubica Postružin
Stavljenje:
Marta Strle in Vida Jančar
Dopisniki – Correspondents:
Anica Markič (for S.D.M.)
Tel.: 876 3023.
Darko Hribenik (za Jadran)
Tel.: 366 3669
Maria Kromar (Albury-Wodonga)
Tel.:(060) 244 850
Danica Petrič (za N.S.W.)
Tel.: (02) 688 1019
Jože Judnič (za Queensland)
Tel.: (075) 50 2225
Alojz Kossi (za W.A.)
Tel.: (09)459 1828
Tiska - Printed by D. & D. PRINTING
.....
Cena - price: 1 dollar per copy
Letno - Annual: Australia \$ 12.00,
Overseas \$ 18.00, Air mail \$ 30.00
Rokopisov ne vracamo
Za podpisane članke odgovarja pisec

ŠE EN ETNIČNI RADIO

V Melbournu pripravljajo novo etnično radio postajo. Ta naj bi bila v rokah posebno za to ustanovljene poslovne družbe, katere delnice naj bi nakupile etnične skupnosti v Viktoriji.

Za Svet SOV se je ustanovnega sestanka udeležil g. Verner Remšnik in je o tem poročal na sestanku Sveta SOV, ki je bil v nedeljo 12. julija v Geelongu. Člani Sveta so bili mnenja, naj bi se tudi naše organizacije vključile, kot delničarji v to organizacijo novega etničnega radia.

ZA DVESTOLETNICO

V okviru proslavljanja 200 letnice, odkar so se belci pričeli naseljevati v Avstraliji se bo vršilo tudi mladinsko tekmovanje v balinanju. V Sydneju bodo v juniju 1988 priredili "Bicentennial World Junior Bocce Tournament". Podatki o tem pa se dobre po telefonu pri Raymond Cher, Tel. (03) 859 8716.

IMENIK ORGANIZACIJ

Federalna vlada v Canberri je izdala nov imenik z naslovi etničnih organizacij v Avstraliji v letu 1987.

V tem imeniku je našteto preko 3000 organizacij, ki delujejo med 120 narodnostimi in verskimi skupnostmi v Avstraliji. Organizacije so navedene po abecednem redu za vsako deželo Avstralije posebej. Vsebujejo tudi imena funkcionarjev. Prav tako so navedene v tem imeniku tudi vse publikacije, ki jih izdajajo etnične skupnosti.

Vse v imeniku navedene organizacije bodo prejele ta imenik brezplačno, kopije pa so proti plačilu na razpolago pri Australian Government Publishing Service.

ŽELIM SI VEN NA ZRAK

Slovenski Socialni klub "Jadran" je dobil iz Slovenije izvanredno ganljivo prošnjo za pomoč. Mlada Metka Škerjanec iz kraja Hodri pri Radomljah trpi na težki in neozdravljivi bolezni pljučnih mišic, tako, da je ves čas navezana na posteljo. Naj vam navedemo njeni pismo, saj bo najbolj nazorno opisalo njeni stanje:

"Spoštovani, kljub temu da vas ne poznam sem se odločila, da vam napišem pismo v upanju in želji, da mi boste morda vsaj vi pomagali pri moji težavi.

Samo še prej se vam bom na kratko predstavila.

Sem 23-letno dekle doma iz Slovenije, ki pa že od svojega 11-tega leta dalje ležim na postelji priključena na dihalnem aparatu.

Tu, ker sem tako samo na postelji in priključena na aparat vas lepo prosim če bi mi lahko zbrali kaj denarja za moj prenosni dihalni aparat iz Francije, ki bi mi po 12-letih spet omogočil iti malo ven na sveži zrak in toplo sonce, ki si ga že zelo želim.

Torej dragi prijatelji pomagajte mi saj mi boste tako izpolnili mojo največjo željo. HVALA.

Sicer sem pa doma iz revne družine saj sta oba starša zelo bolna, oče je upokojen zaradi ledvic, mama pa je zato doma, da neguje mene, pa še sladkorino ima.

Že vnaprej se vam najlepše zahvaljujemo tako jaz kot tudi oče in mama in vas lepo pozdravljamo iz oddaljene Slovenije.

Metka Škerjanec

P.S. Oprostite moji pisavi in napakam, ker pišem na postelji priključena na dihalnem aparatu.

Moj naslov je Metka Škerjanec, Hudo 36, 61235 Radomlje.

Če želi mi tudi lahko kdo piše ker sem vsake pošte zelo vesela.

Da ugotove resničnost navedbe v pisemu, se je tajništvo "Jadrana" obrnilo na

Vida JANČAR

DOMAČA NALOGA

bis razdeliti dobro in slabo nase in na ostale ljudi. Kdo je pri tem pravzaprav prikrajšan in kdo dobi več?! To vprašanje je zakon narave, ki se pojavlja skozi celo zgodovino našega človeštva. MOČNEJŠI ZMAGA!

Na svetu se iz dneva v dan borimo za najbolj osnovne pravice; to je za svobodo, enakopravnost, enotnost, proti rasističnim idejam in diskriminiranosti, soviničnu itd. Vendar človek postaja vse bolj razočaran in nezadovoljen ob pogledu na svetovna dogajanja, kot so vojni nemiri, rasistični izpadi, lakota, naravne katastrofe... Iz tega sledi, da bo ta boj obstajal za vedno. Včasih še v družini – to je najmanjša oblika človeške skupnosti, kjer sta samo dva odgovorna za medsebojno sporazumevanje in dogovarjanje je usklajevanje želja in pravic težavno, kaj pa šele potem, da ne omenjam večjih in širših skupnosti, ki se povezujejo v republiko, te v državo in naposred v svetovno skupnost. Torej, kako uskladiti vse te pravice in dolžnosti? S tem vprašanjem se ukvarjajo vsi udeleženci gospodarske in ekonomske politike tega sveta, da bi čim bolj razbremenili pritisk in ogroženost posameznih dejavnikov.

Zelo lepo je ob misli na svobodo, enakopravnost, tikožitje, miroljubnost, nesobičnost, itd., zato je najboljša in čimkrajša rešitev, da vsi uberemo to misel in oddidemo po pravi poti, ki nas vodi v pozitiven razplet našega zelo zanimivega življenja in prihodnosti.

Vabljeni ste na

BALINARSKI PLES

v soboto 8. avgusta 1987 pri Slovenskem društvu Melbourne

82 Ingrams Road, Research,
kjer bodo tudi podeljeni pokali zmagovalcem tekem

Igral bo "Večerni zvon"

MUZEJ EMIGRACIJE

Nekaj manj kot 4 milijone ljudi se je naselilo v Avstraliji po koncu druge svetovne vojne. Štirideset od sto prebivalcev današnje Avstralije je bilo rojeno na tem strani morja ali pa so otroci staršev rojenih izven Avstralije. Za sprejem in naselitev je bila potrebna ogromna organizacija, ki je oskrbevala preskrbo imigrantov v prvih dneh po prihodu v Avstralijo ter potem omogočila čim bolj gladko vključitev v tukajšnje življenske razmere.

Kot prvo je bilo nujno prišlemu nuditi začasno stanovanje in prehrano. V ta namen je bilo pripravljenih 23 centrov, od katerih prvi in največji je bila Bonegilla. V vsem času svojega obstoja do leta 1971 je skozi barake v Bonegilli prešlo 320.000 ljudi.

Bonegilla je bila med drugo svetovno vojno vzpostavljena za potrebe avstralske armije. Nahaja se nedaleč od glavnih cest med Melbournom in Sydneym, slabe četrt ure vožnje z avtomobilom od mesta Wodonge ob obali ogromnega užitnega jezera Hume Weir. Dejstvo, da

je Bonegilla najbolj poznana med naseljenimi, kot največji center za imigranti, pa tudi, da je razmeroma lahko dosegljiva iz Melbourn, Canberre, Sydneja in Adelaide, je napotilo skupino ljudi, da je sklenila osnovati v Bonegilli muzej imigracije. Poleg muzeja pa načrtujejo vzpostaviti prenočišča v obliki hosteler center, v katerem bi novejšim generacijam bila dana možnost raziskovati podatke o imigraciji ter zgodovinska in etnična ozadja posameznih narodnosti ki so še skozi bonegillsko taborišče. Etnične skupine v Avstraliji bodo še posebej povabljeni, da s svojimi prispevki povečajo zanimivost tega muzeja.

Za vzpostavitev in vzdrževanje muzeja bo skrbela organizacija "Bonegilla Immigration Museum Inc.". Tej organizaciji lahko pristopi vsakdo. Članska pristopnina je 10 dolarjev, letna članarina pa je tudi 10 dolarjev. Informacije o včlanjenju in ostalih podrobnostih pa se dobre na naslovu: The Secretary, Bonegilla Immigration Museum Inc., P.O.Box 639, Wodonga, Vic. 3690.

- Otroški in družinski portreti na domu
- Poroke v domačem okolju ali po želji
- Posebni družinski prazniki – rojstni dnevi, zaroke, obletnice in slično
- Priporoča se vam vaš rojak Simon Novak

Kličite na telefon: **367 8405**

DRUŠTVENO ŽIVLJENJE

DRAGA GELT:

HVALA ! HVALA ! HVALA !

Sobote, 11. julija so se otroci in mladi na veselili, saj je bil na ta dan prvi ples organiziran v okviru slovenske šole pri SDM. Pripravile smo kratek program in vsi navzoči so se nam navdušeno zahvalili s ploskanjem. Najprej smo podale z Magdo Pišotek in Marijo Penca kratek pregled delovanja šole pri SDM. Naj dodam še, da je leta 1976 potekal pri SDM tečaj slovenščine, katerega sta vodili Jana in Viki Gajšek, sedaj gospe Lavrič in Zorlut. Gospa Vika Gajšek je lahko ponosna na svoje tri hčere – vse tri učiteljice.

V sobotnem programu je Magda Pišotek prikazovala Disneyland v bleščičih oblekah in na melodije angleških otroških pesmi. Nastopali so: Samantha in Simon Penca, Nataša in Marie Pišotek, Tanja Marsič, Karen Urbančič, Veronika in Barbara Smrdel, Jana Brgoč in Frances Gelt.

V drugem delu pa smo imeli telovadbo ob glasbi – oblečeni v črne in bele mucke na melodijo naslednjih pesmi: Maček Muri, Kdo je videl, Muca Maca, Tinka tenka in Nogometna tekma. Nastopali so: Lidija Markič, Beti Tomšič, Julie Krnel, Nataša Špilar, Geanette Urbančič, Diana Markežič, Mark Tavčar, Aleš Brgoč in Eric Gelt ter otroci: Simon in Samantha Penca, Nataša in Marie Pišotek in Tanja Marsič. Geanette in Diana ter Beti so kar mlade koreografinje, toliko idej nosijo v sebi – hvala vam, dekleta!

Škoda, da starši niso pripeljali na ta ples otrok, ki so obiskovali slovensko šolo v preteklih letih. Vseh 18 učencev iz leta 1977 je prejelo brezplačne vstopnice za ta ples, prav tako tudi dekleta in spremjevalci, ki so sodelovala na letošnjem natečaju za Dekle slovenske skupnosti pri SDM. Na žalost jih ni veliko prišlo – a odboru SDM iskrena hvala za vstopnice.

Tema plesa so bile "Pravljice" in nekaj otrok se je temu primerno tudi oblekelo. Prvo nagrado sta prejela "JANKO IN METKA" (Simon in Michelle), sin in hčerka Andreja in Anite Fistič.

Drugo nagrado je prejela "PEPELKA", Danielle Haggett. Tretjo pa je dobila "ALICA V PRAVLJIČNI DEŽELI", Andrea Wilkes.

Glasba za ples je bila odlična. Igral je "Antipody", pri katerem igra tudi fant slovenskih staršev: Joseph Krnjak iz Wantirne. Mladi so se kar hitro odpravili na plesišče, pa tudi za nas "starejše" je bilo na razpolago veliko plesne glasbe. Iskrena hvala g. predsedniku Petru Mandelu za darila: Magda, Marija in jaz smo doble peresa z datumom plesa; ga. Jana Lavrič za 1-letno poučevanje, ga. Marija

Penca za 3-letno in ga. Pišotek za 9-letno poučevanje v slovenski šoli pa so prejele spominske plošče slovenske šole z nageljčkom in rožmarinom.

Iskrena hvala tudi Mariji Penca, Magdi Pišotek in vsem otrokom in mladini za prelepa nageljna in čestitko za deset letnico mojega poučevanja. V imenu šole naj se zahvalim odboru SDM za podarjeni album za slike. Hvala tudi vsem mamicam, ki so pomagale pri izdelovanju oblek: Mileni Brgoč, Mariji Krnel, Dragici Gomizelj, Anki Brgoč in Anici Smrdel. Hvala tudi Tanji Brgoč za izdelavo povabila in plakata.

Prisrčna zahvala družini Sdraulig za povabilo folklorni skupini na poroko sina Jožeta in Bronwyn – z veseljem so zaplesali 7 plesov. Gospe Almi zahvala za lepo vsoto denarja in za rože. Prav tako hvala tudi nevesti za bon-bone vsem nastopajočim.

Mladi plesalci bili ste odlični. Hvala vam.

Congratulation and a big "thank you" to all participating youth on an excellent performance at the recent wedding and at our "Fairy Tale Evening".

Naj ob koncu izrečem, v imenu Slovenske šole, iskreno sožalje družini Fistič ob smrti gospe Zorke. Lani za očetovski dan sta gospa Zorka in sin Andrej sodelovala pri plesu, prav na Šolskem plesu v soboto pa se je gospa Zorka posvetila vnučkom in se veselila z nami.

Predstavljamo slovensko slikarsko in plesarsko podjetje

**SUNSHINE PAINTING SERVICE
PTY. LTD.**

62-64 MONASH STREET, SUNSHINE, 3020
Tel. 311 1040, 312 1533

Lastnik: JIM KOROŠEC, Priv.: 336 7171

Svoji k svojim !

MAČEK MURI

Kot vsi vemo, so v mesecu juliju nastopile šolske počitnice. Ah – kakšen praznik! Otroci tega komaj čakajo, in takoj odvržejo šolske torbe natrpane z zvezki in knjigami v najbolj zakoten prostor, da jih skrijejo in prav gotovo prav nič ne vidijo za ta čas, saj le tako se lahko

revčki oddahnejo po večmesečnem učenju in stalni pripravljenosti na kontrolne naloge in ustna izpraševanja.

Prejšnjo soboto dne 11. julija so učenci slovenske šole pripravili dokaj pester program v času šolskih počitnic. Se pravi, da so precej trdno delali oz. vadili med tem časom. Prireditev je bila pripravljena v poseben namen in sicer 10. obletnica slovenske šole na elthamskem hribčku, kot mu tako pravijo. Predstava je bila res odlična. Moram povedati, da so otroci zelo lepo nastopali, pa tudi izbor gradiva je bil zelo sodoben in izviren. Maček Muri je bil res najboljši s svojimi mažoretkami. Tudi mentorice oziroma voditeljice programa in obenem tudi slovenske šole so se z uvodom predstavile in podale kratki pregled aktivnega delovanja slovenske šole SDM. Predsednik društva Peter Mandelj

se jim je lepo zahvalil v imenu vseh za njihovo požrtvovalno in ustvarjalno delo, saj to zahteva precej napora in vztrajnosti, obenem je pa še prostovoljno – to pomeni brez kakšnegakoli plačila. Vsi mi smo lahko počaščeni in ponosni, ko spoznamo, koliko truda je vloženo v razvoj in uresničevanje nadaljne slovenske kulture v tujini. Vsi udeleženi smo bili nekam razočarani nad maloštevilno prisotnostjo. Sam predsednik društva je izrazil to nezadovoljstvo, saj bi se ljudje morali odzvati taki prireditvi in s tem dati precejšnjo podporo in spodbudo otrokom oziroma učencem, ki so se trudili in pripravili ta program posebno za Slovence.

Otroci so presrečni, ko s takim nastopom še posebej v slovenščini, lahko neizmerno osrečijo in zadovolijo svoje starše in ostale poslušalce. Vendar popolnega odziva ni bilo in lahko si predstavljamo občutke nastopajočih. Kljub temu je navsezadnje nastop potekal čudovito in kot se temu reče v goriškem žargonu je bilo "ena A s črtico".

V upanju, da se bodo otroci še predstavili s tem programom, priporočam vsem ostalim članom pa tudi nečlanom slovenskih društev, da si vstopnice rezervirajo v naprej.

VIDA JANČAR

DRUŠTVENE PRIREDITVE

SLOVENSKO DRUŠTVO MELBOURNE

8. avgusta	Balinarski ples
6. septembra	Dan očetov (nedelja popoldne)
12. septembra	Lovski ples
11. oktobra	Kulturni dan (nedelja)

S.P.S.C. JADRAN

15. avgusta	Domače koline
5. septembra	Očetovski dan
10. oktobra	Obletnica kluba

"Snežnik" ALBURY-WODONGA

22. avgusta	Letni ples
19/20 septembra	Meddruštveno balinanje

GLEDALIŠČE NA HRIBU

Letos 5. in 6. decembra bo mesto Wodonga priredilo festival pod naslovom "Back to Bonegilla". Ta festival bo v proslavo 40. obletnice prihoda prvega večjega vala imigrantov ne-britanskega porekla v Bonegillo.

Na festivalu bodo predstavili razne vrste hrane in pijače, karakteristične za kraje odkoder so prišli novonaseljeni. Na programu bodo nastopi številnih umetnikov, domačih in pa tudi z onstran oceanov. Nastopile pa bodo tudi številne folklorne skupine.

Organizatorji pričakujejo na tisoče obiskovalcev, predvsem ljudi, ki so svoje prve dni življenga v Avstraliji pričeli v Bonegillu in njeni okolici. Že sedaj se je pričel naval na rezerviranje prenočišč v hotelih in motelih v Albury in Wodongi. Zato je nujno, da si že sedaj zagotove prenočišča vsi oni, ki bi hoteli obiskati Bonegillo in ta festival, na katerega pripravi sodelujejo tudi Slovenci v okviru našega tamošnjega društva 'Snežnik'.

V soboto 18. julija je na "hribu" pri SDM gostovala slovenska odrska družina iz Merrylandsa, NSW, z veseloirogo F.X. Svobode 'Poslednji mož', katero je režiral g. Ivan Koželj.

Čeprav obisk ni bil tako številjen, kot bi bilo pričakovati, kajti na isti večer je bil pri Slovenskem verskem centru pripravljen sprejem za tržaškega škofa Enza Bellomi-ja, nikomur ni bilo žal, da je mrzel večer prebil v dvorani SDM. Humor ki je vel z odra je zbujal toliko smeha, da mraza še občutiti ni bilo.

Igralci so se potrudili in treba je vopštiti, da po celonočnem potovanju z zvtobusom njih naloga ni bila lahka. Vidi se, da so res 'družina', katere člane veže ljubezen do odreskega dela. Tudi predavanje na tujem odru ni lahka naloga. Saj tuj oder nima istih pogojev, kot domač, kjer so se vadili. Razlike so tudi v akustičnih pogojih, katere se lahko obvlada šele s temeljitim preiskušanjem, ki vzame mnogo časa.

Navzlic temu so igralci opravili zadowoljivo. Sedaj pripravljajo igro 'Domen'. Ta pa je v vsakem pogledu mnogo bolj zahtevna. Upajmo, da jim uspe in, da jo bomo tudi imeli priliko videti.

NOGOMET PRI JADRANU

Nogomet na 'Jadrantu' še živi, in to celo trdneje kot kdaj poprej. Fantje so si že oblizali rane, katere jim je prinesel podvig v prvo amatersko ligo. S pričetkom drugega dela sezone so se stvari obrnile na bolje. Pri vsem tem pa ne smemo pozabiti, da so nasprotna moštva mnogo močnejša kot v pretekli sezoni.

Pa poglejmo nekaj zadnjih rezultatov:

5. julija so igrali proti Hawthorn United ter izgubili 1:0; rezerva pa 3:0; 12. julija so premagali Balwyn City 3:1, rezerva pa 2:1; 19. julija so tolkli Waverley Wanderers s 3:1, rezerva pa 6:1.

NAŠI DOPISNIKI SE OGLAŠAJO

DANICA PETRIČ IZ SYDNEYA

LUCIJAN KOS

V nedeljo, 21. junija smo se po slovenski maši v Marylandu pogovarjali o Lucijanu, da se je njegova bolezen spet poslabšala in da ga moramo obiskati v bolnišnici... Komaj pa smo dobro prišli domov od maše, je že zvonil telefon in možu so se zasolzile oči, ko je rekel; "Lucijana ni več med nami!" Njegovo življenje se je končalo v lepem nedeljskem jutru, ko je že ves slaboten prosil: "Peljite me na slovensko zemljo..." Zadnja želja se mu ni izpolnila. Ni dočakal prvega vseslovenskega piknika na novi slovenski zemlji in blagoslovitve temeljev za novi dom, ki bo 12. 7. 87. Tudi sam je z močno voljo in upanjem, čeprav zelo bolan, pridno pomagal. Njegov boj z rakovo bolezni jožezah je trajal 11 mesecev.

Lucijan KOS se je rodil 7. novembra 1933 leta v Kanalu ob Soči. Bil je samski in si uredil prijeten dom v Lidcombe. Bil je zelo marljiv delavec, zelo natančen in spreten. Prijel se je vsakega dela in vsaka pokvarjena stvar, če je bila le kaj vredna, je pod Lucijanovimi prstimi spet delala kot nova. Ko smo se preselili v novo hišo nam je sam izdelal samokolnico in večkrat sem se na račun te "šajterge" pošlila, da izgleda lepša kot tiste v trgovini. Tudi keramične ploščice okoli peči nam je Lucijan položil in ko me je videl šivati sliko - gobelin, me je prostil; "Daj, pokaži, kako se to dela, bom še jaz poiskusil." Rade volje sem mu pokazala in kako sem bila čez kak teden presenečena, ko sem ga zalotila šivati zelo veliko sliko-pokrajino v rumenni jeseni. "Malo preveliko sliko si si izbral za prvič," sem mu šaljivo rekla in si ogledovala njegovo šivanje. Lepo mu je šlo od rok in je ure in ure prese-

KONCERT IN LITERARNI VEČER

V soboto 13. junija se je v cerkveni dvorani verskega središča v Marylandu vršil koncert moškega pevskega zbor Slovenškega društva Sydney, ki ga vodi g. Jože Urbas. Koncert je tudi tokrat napovedala gospodinja Milenca GODEC. Pevci so koncert posvetili g. Ludviku v spomin, saj je bil ravno on tisti, ki jih je dolga leta vodil, učil in navdušil za petje. Koncerta sta se udeležili njegova žena gospa Marica Klakočer in njuna hči Muca z možem.

Ker je bil koncertni del programa isti kot prvi koncert v Horsley Parku, ga ne bom še enkrat podrobnejše opisovala. Povem naj vam le, da so se pевci tudi na tem drugem koncertu odlično odrezali.

Po koncertu so člani Zveze slovenske akcije, ki se bore za ohranitev naše lepe materine besede, priredili svoj kratek literarni večer. Najprej je nekaj besed o Zvezi slovenske akcije povedal p. Ciril Božič, sledil mu je g. Lojze KMETIČ, najbolj navdušene besede pa so prišle iz ustajnika Zveze g. Ivana Kobal. Z domoljubno pesmijo so se predstavile tudi gdč. Marta Jereb, Danica Petrič in mala Barbka Petrič, ki je v narodni noši zapela "Sem slovenska deklica". Vsi skupaj smo preživeli zelo lep večer, na

del ob tej sliki in ob odprtih televiziji. Slika je bila končana veliko prej kot moja, pa čeprav je bila njegova večje in je bil začetnik.

Lucijan je bil v Sydneyu zelo priljubljen in znan posebno pri Slovenskem društvu. Vsi smo ga imeli radi, vti smo ga spoštovali in vti smo ga cenili zaradi njegove skromne, tih in mirne narave in zaradi njegove poštenosti. Naj se je zamenjal predsednik ali celoten odbor SDS, Lucijan je ostal, vedno pripravljen poprijeti za delo in darovati za slovensko stvar. Dolga leta je bil tudi pevec pri cerkvenem pevskem zboru.

Ko smo ga v sredno 24. junija spremjali na njegovi zadnji poti, se je v slovenski cerkvi zbralo veliko število rojakov. Lucijan je ob neki priliki dejal, da ima zelo rad Slovence in polna cerkev ljudi, ki so se prišli posloviti od njega, je dokaz, da smo tudi mi vti njega imeli zelo radi. Pevci so mu zapeli, njegovi najožji prijatelji pa so njegovo krsto ponesli iz cerkve. Nobeno oku ni ostalo suho. Pogrešali bomo dragega prijatelja, ki so ga otroci klicali "stric Lucijan"; Znal se je tako prijetno šaliti z njimi in jim skrivati bonbonke po vseh žepih.

Njegovim sorodnikom na Primorskem v Sloveniji, kjer je bil rojen naš Lucijan, izrekamo iskreno sožalje, kakor tudi sorodnikom v Argentini. Naj mu bo lahko avstralska zemlja in prepričana sem, da na njegovem grobu ne bo nikoli manjkalno cvetja, vsaj dokler bomo živi mi, ki smo ga imeli za svojega.

Predsednik SDS g. Štefan Šernek je na njegovem grobu tudi spregovoril sledeče: "Dragi Slovenci, danes smo se zbrali, da se poslovimo od našega brata, zavednega Slovence, dragega nam Lucijana Kos.

Naš Lucijan je bil vedno zvest in ponosen Slovenec. Bil je dolgo vrsto let odbornik Slovenskega društva Sydney. Nikoli ni zapustil društva, vedno je pridno delal in se boril za skupnost slovenstva..

Ko smo kupili novo zemljišče za naš novi slovenski dom, je Lucijan prišel k meni in rekel: "Štefan za ograjo bom pa jaz poskrbel, to kar meni prepusti." In res je s svojimi prijatelji izdelal lepo ograjo.

Dragi bratje in sestre, naj nam bo dragi Lucijan za vzgled marljivega in poštenega delavca, ki ga ne bomo nikoli pozabili."

Lucijan je vse slike, ki jih je imel na stenah v svoji hiši, kakor tudi vse cvetje, podaril za novi slovenski dom in upam, da se bo v tem domu našel kotiček, ali soba, ki jo bomo imenovali; "SOBA LU-CIJANA KOS". S svojo požrtvovalnostjo si je to zagotovo zaslужil.

kulturni ravni in smo se duševno obogateni nato tudi naplesali ob zvokih ansambla "Alpski odmevi".

Članice Zveze so poskrbele tudi za stojnico, na kateri je bilo moč kupiti slovenske knjige in organizirale tudi loterejo.

Upamo, da se nam bodo pевci še kdaj predstavili s svojim samostojnim koncertom, kakor upamo, da bodo tudi zvezovci prav kmalu našli korajžo in se nam predstavili s samostojno kulturno prireditvijo. Korajža velja! Naj živi slovenska pesem in naj živi SLOVENSKA BESEDA!

SLOVENSKI FILM

V pondeljek, 29. 6. sem po dolgem času spet zasledila na programu etnične TV slovenski film "LETA ODLOČITVE". Obvestila sem vse dosegljive prijatelje. Kako vesela pa sem tisti pondeljek bila, da se je film začel šele ob 9.30 in da so otroci že spali. Film vsebinsko zelo reven, kar brez glave in repa bi se reklo, s perverznimi izrazi in golimi prizori, si res ni zasluzil potovanja v Avstralijo. Ko smo v torek zvečer imeli vajo za igro, smo igralci kar vseki vprek kritizirali in predlagali, da napišemo protestno pismo. Takih filmov si ne želimo več. Raje nič, kot take!

IZ PERTHA LOJZE KOSSI

UMRL JE NAŠ "POLKA KING"

Slovensko skupnost v Perthu je zopet doletel težak udarec, ko smo izgubili zelo uglednega človeka, moža, očeta, brata in prijatelja, Jožeta BEZGOVŠKA.

Pokojnik je umrl v bolnišnici na 25. junija po dolgotrajnem trpljenju na bolezni raka. Rojen pa je bil 31. januárja 1931 v Litiji.

V Avstralijo je prispel leta 1949. Preživel je 17 let v Northamu, se preselil v predmestje Pertha in si končno postavil hišo v Melville.

Kot izučen frizerski mojster si je vzpostavil svoj salon. Bil je zelo priljubljen in kadarkoli je premestil svoj salon so prišli odjemalci za njim, kajti všeč jim je bila njegovavljudna in odlična postrežba.

Že v svojih mladih letih je postal odličen harmonikaš, a pred kakimi osmimi leti je ustanovil svoj ansambel pod imenom "Polka Kings". Ker so člani tega ansambla bili različnih narodnosti, so bili zelo priljubljeni pri celi vrsti etničnih klubov in seveda tudi pri našem slovenskem klubu.

Na pogrebu, katerega se je udeležilo 180 do 200 ljudi smo imeli občutek kot, da stojimo na postaji in se poslavljamo od nekoga iz svoje družine, katerega ne bomo nikdar več videli. Po poslovilih besedah, katere je spregovorilo več

posameznikov, mu je naš pevski zbor zapel v slovo: Gozdič je že zelen.

Po pogrebu se je zbralo kakih 50 rojakov in bivših prijateljev v njegovi hiši, da se ga v razgovoru spominjajo in, da s svojo prisotnostjo vsaj nekoliko olajšajo globoko žalost svojcev.

Jože, ločitev od tebe je bila težka. Slovenski klub, Slovenska katoliška družba in številni rojaki te bomo za vedno obdržali v spominu. Naj ti bo tuja zemlja lahka.

Z ZLATE OBALE PIŠE JOŽE JUDNIČ

Zopet se oglašam z Zlate obale. Verjemite mi, res je zlata. Iz dneva v dan nas greje zlato sonce. To je tudi vsa naša kurjava. Hiše brez gretja, v sredi zime sončenje na vrtu ali kopanje v morju.

Na Zlati obali pa čas strašno hitro beži, saj je že leto in pol odkar sem zapustil Melbourne. Sam ne morem verjeti, da sem še tukaj, ko pa mi je toliko ljudi napovedovalo skorajšen povratek. Verjemite mi, veliko jih bo sledilo meni, malo pa jih bo zapustilo Zlato obalo. Ti, ki se bodo odločili za pot k nam bodo toplo sprejeti tudi v Slovenskem društvu Planika. Pri Planiki so vrata odprta vsakomur. Prijazni obrazi vas takoj povprašajo odkod prihajate. Ko poveste, da ste iz Melbourne pa beseda steče kar sama.

Veliko članov Planike je nekdaj živilo v Melbourne, zato vsakdo povpraša po prijateljih ali po slovenskih društvi. Tukaj imamo samo eno društvo in se v njem kar lepo razumemo. Dvakrat na mesec imamo piknik, ki je vedno dobro obiskan, vendar želimo še več obiskov. Saj za ta denar, za katerega vam nudijo kosilo naše pridne gospodinje, si ne morete sami boljšega narediti. Tu je tudi balinišče, katero je pristopno vsakomur, posebno pa so dobrodošli novi balinarji, saj jih tu primanjkuje. Ves denar od piknikov pa se hitro spremeni v material za opremo nove kuhinje in dokončno ureditev dvorane.

V Juniju smo imeli volitve za odbor naslednjega leta. Obisk na sestanku je bil kar zadovoljiv, a vendar bi bil lahko

boljši. So še člani, ki radi pozabijo na ta dan, pozneje pa imajo razne pripombe. Vendar mislim, da je pravo mesto za tele na Planiki sami.

Po kratkem poročilu, katerega je podal predsednik gospod Edi Andlovec in potem še blagajničarka ga ga. Vah, je bil stari odbor razrešen. Pri izbiranju novega odbora pa tudi ni šlo tako gladko, vsakdo se pač brani obvez. Kmalu pa so pokazale ženske članice, da so enako vredne moškim. Sklenile so, da bodo prevzele vse naloge one. Ko je videl gospod Andlovec to hrabrost se je tudi sam ohrabil in prevzel dolžnost predsednika še za eno leto. Torej štiri ženske in en moški. Kar tako hrabro naprej ženske!

Začasno nas je predsednik zapustil, ker je odšel na dopust v Slovenijo. Pravi, da bo ob Teretu, Merlotu in kraškem prštu nabral novih moči. Med tem časom pa je prevzela dolžnost predsednika ga. Anica Cuderman, ki ima drugače mesto podpredsednice. Ker je bil ne soprog Mirko Cuderman dolgo let predsednik, verjetno ne bo imela preveč težav. Sicer pa je družina že itak del Planike, saj so deluje na vseh poljih.

Novemu odboru želimo veliko uspeha pri delu. V slogi je moč. Če bomo složno delali bomo kos vsem težavam. Predsednik Edi pa mi je zaupal pred odsodom, da bo dom to leto gotov in, da ne bomo nikomur nič dolžni. Torej, dragi prijatelji, dobrodošli v Slovensko društvo Planika v Kraljičini zemlji - Queenslandu.

ZAHVALA

Hudo pretreseni, da je zahrbitna bolezen, daleč od domačih gajev, iztrgala življenje našega dragega brata in strica

LUCIJANA KOS

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste mu kakorkoli pomagali v času njegove bolezni, ga obiskovali na domu, v bolnišnici, mu vlivali moči in poguma ter nas obveščali o njegovi bolezni.

Lepo se zahvaljujemo vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti in mu darovali cvetje ali poklonili dobro misel. Hvala gospodu predsedniku in članom kluba Slovenska zemlja, gospodu duhovniku za opravljeni pogrebni obred ter pevcem za zapete žalostinke.

Še posebno smo in bomo hvaležni gospe Emiliji Sperling in gospodu Karlu Dolmark, ki sta mu bila vseskozi blizu, posbej pa v času njegove bolezni in ob smrti ter mu vsestransko pomagala. Vsem in vsakemu posebej srčna hvala za vse, kar ste mu storili dobrega za življenja, med njegovo bolezni in ob smrti. Naredili ste zanj vse tisto, česar mi, njegovi najbližji nismo mogli, ampak smo bili z njim le z mislio in globoko žalostjo v srcih.

V kolikor vas bo pot zanesla v Evropo in boste obiskali prelep Soško dolino, bomo zelo počaščeni če nas obiščete v Kanalu, 28.6.1987.

Sestri in bratje z družinami

kaj, kje, kdo ?

V soboto, 4. julija t.l. sta se v katedrali sv. Patrika poročila Joe SDRAULIG in sin Alme in Brunota Sdraulig – in Bronwyn BEARD. Na svadbi, ki je bila v dvorani SDM je zaplesala tudi folklorna skupina SDM.

Novoporočenca bosta živila v Geelongu, kjer je Joe zaposlen pri policiji Viktorije.

+ FRANC PLESNIČAR

Med Slovenci v Melbournu je odjeknila žalostna vest, da je na svojem domu v Bulleen-u, v soboto 4. julija 1987, radi srčne kapi v svojem 67. letu nenašoma preminil, še čil in aktiven Franc Plesničar. Čeprav se ni počutil nič bolan je omahnil in za vedno zaspal.

Gotovo pa je slutil, da se mu dnevi iztekajo, ker je težko prenašal ženino odsotnost, ko je odšla na kratek obisk v domovino. Stalno ji je telefoniral, kako se ima in kje je sedaj, ter da jo zelo pogreša. Predno ji je dopust potekel se je vrnila domov. Komaj sta se pogovorila o vtiših in domačih, je po par dnevih po njeni vrnitvi izdihni, skoraj nej v naročju.

Njegova življenska pot, kot mnogih, ni bila lahka, saj je po vojni, kot žrtev vojne emigriral v Argentino, odkoder je z družino leta 1962 prispel v Avstralijo.

Z ženo Tončko, rojeno Božič sta v slovenskem duhu vzgojila tri sinove, ki so med rojaki v Melbournu dobro poznani še od časov, ko so imeli svoj plesni ansambel. Ti sinovi pa so ime svojega ansambla tudi ponesli v staro domovino, kjer so dosegli lep sloves.

Na 21. aprila letos je v New Orleans-u, v 59.letu svoje starosti umrl prof. ekonomije na univerzi v New Orleans-u rojak g. Toussaint Hočev.

Prof. Hočev je bil ustanovni član združenja Society for Slovene Studies. Prav tako je bil tudi avtor števila knjig in esejev o zgodovini ekonomije v Sloveniji ter Srednji Evropi.

P. Bazilij Valentin je zopet prejel odlikovanja. Na 24. junija so mu v cerkvi sv. Cirila in Metoda v Kew podelili Članstvo viteškega reda sv. Janeza Jeruzalem-skega (Order of St. John of Jerusalem). Istočasno je postal tudi član reda vitezov templarjev. Ta red mu je podelil princ Andrej, kot predstavnik rodbine Karadžordževičev.

V soboto 18. julija sta se v cerkvi sv. Jožefa v Malvernlu poročila Jaqueline Francken in Pierre van de Laak. Pierre je mlajši sin ge. Helene Van de Laak, Jaqueline pa izhaja iz družine nizozemskega porekla.

Poročni obred je opravil Fr. B.V.Scott, družici pa sta bili Michell Francken in Angelique Van de Laak, ki se je pravkar vrnila iz Slovenije, kjer je eno leto studirala slovenski jezik.

Formalna svatbe se je potem vršila Village Green Reception Rooms.

Sledilo je nadaljevanje veselja pri tetti in stricu ženinove mame, ge Mariji in Janezu Dolencu.

S TRŽAŠKIM ŠKOFOM

Te dni je bil v Melbournu na obisku tržaški škof Enzo Belloni, po rodru Italijan iz Verone.

V naši cerkvi sv. Cirila in Metoda se je zbrala lepa skupina Slovencev pri sv. maši, ki jo je daroval škof v slovenškem jeziku. Tudi pridigal je po slovensko. Lepo so zvenele njegove besede. Pohvalil nas je, da smo Slovenci pošteni in delaven narod.

Pozneje je v dvorani pri zakuski prav vsakemu stisnil roko. Prevzvišenemu škofu Bellotiju se Slovenci prisrčno zahvaljujemo za tako lep sprejem in lepe besede v slovenskem jeziku, katere nam bodo do smrti ostale v spominu.

Marcela Bole

Največkrat so nastopali z očetovimi pesmimi, ki jih je sam komponiral pa tudi sestavil besedila. Bil je tudi poet, toda v javnosti kot tak nepoznan. Pesmi so bile le domoljubne, o usodi, običajih in krasoti svoje domovine, predvsem Cerkljanske pokrajine, kjer je nekoč preživel srečna, pa tudi burna leta.

Bil je tih, pošten in veren, zaveden Slovenec ter dober in skrben oče. Zelo je ljubil svoje vnučke in družino, kot tudi svojo novo domovino, ki mu je dala toploto zavetje, mir, svobodo in urejen dom.

V cerkvi in ob grobu smo se od dragega rojaka poslovili v velikem številu, kar je priča kako je bil spoštovan.

Pokojnik je bil rojen leta 1919 v kraju Dobec, Begunje pri Cerknici. Poročil pa se je v Gorici leta 1947.

Naj mirno spi v avstralski zemlji, užaloščeni družini pa naj bo v tolažilno zavest, da bo vsem rojakom v Melbournu ostal v spominu kot zaveden Slovenec in spoštovan član naše skupnosti.

Vika Gajšek

+ ZORKA FISTRIC

ŽALOSTEN JULIJ

Za slovensko skupnost v Melbournu je bil letosnji julij izredno žalosten. Komaj par dni za tem, ko smo pokopali nenašoma umrlega Franca Plesničarja, nas je kot strela iz jasnega neba zadela zla vest: Umrla je ZORKA FISTRIC.

Skoraj nismo mogli verjeti. Saj je še v soboto 11. julija na večeru, ki ga je priredila šola SDM v proslavo svoje desete obletnice, vsa vesela in razigrana pripovedovala, da je mož Andrej odšel s priatelji na lov, in da se nadeja, da ne bo potrošil municije zastonj, ampak prinesel domov tudi kak kos dobre divjačine.

Kdo od njenih sobesednikov bi mislil, da bo še isto noč v miru in za vedno zaspala. Srce ji je odpovedalo in izpolnila se ji je žalja, ki jo je izrazila ob pogrebu pok. Franca Plesničarja: Kako lepa smrt, tudi jaz bi si že zelela tako.

Izpolnila se ji je želja, toda v njeni družini je nastala rana, katere bolečino bo ublažil le čas. V domu SDM pa se je naredila vrzel, katere ne bo lahko premostiti. Saj pokojnica je bila z vso svojo družino delovanju Slovencev v tem društvu vedno v veliko oporo.

Velika zasluga pokojne Zorke je v tem, da je veliko svojega časa vložila v delo pri ženskem odseku SDM. Še večja zasluga pa je v tem, da je svoje otroke vzgojila v zavednem slovenskem duhu in jih v tujem okolju ohranila naši skupnosti. To je njena velika zapuščina Slovencem Melbournu in SDM.

Zorka se je rodila leta 1928 v kraju Trlično, župnija sv Roka ob Sotli v družini Artičevi. Z Andrejem Fistricom se je poročila leta 1950; v Avstralijo pa so Fistricevi prišli leta 1957. V zakonu sta z Andrejem imela štiri otroke: sinova

Andreja in Alberta ter hčerki Sonjo in Eriko. Razen Sonje so že vsi poročeni. Sonja pa bi morata stopiti pred oltar v nekaj mesecih.

Prijatelji pri SDM so Zorki posvetili sledeče verze, katere je ga Jana Lavrič precitala pri odprttem grobu:

PRIJATELJICI ZORKI FISTRIC

Dan za dnem zdaj redčijo se naše vrste, čeprav še srednjih let, polni energije, upov, ideala, se zvrnemo kot pokošena trava.

Vsek dan že zvonček k slovesu pozvoni, tega in tega dragega med nami zdaj več ni. Marsikdo nagle smrti, brez trpljenja – bolečin si zaželi,

kot si na prijatelja pogrebu pred par dnevi – željo izrazila tudi ti. Sedaj te draga mama, prijateljica in sotrpinka, med nami res več ni;

toda prezgodaj si za prijatelji odšla, ista usoda te je čakala. Kot mož osamljen, tako družinica in vnučki, ki si jih tako ljubila – negovala, so ostali brez ljubeče mame,

nam prijateljem pa so globoko vrezale se rane.

V cerkvi, kot v klubih praznina bo ostala, saj si vedno prva, povsod z dušo in delom pomagala.

Vsi kot ti, Krizevo trpljenje smo prestali ko smo od domačih – domovine v tujino se podali.

Tu na petem kontinentu si družine, domove, cerkve, klube izgradili in se od skrbi in dela malo oddahnili, ko so otroci na noge svoje že stopili smo sadove dela začeli uživati, nehali trpeti,

pa sam Nebeški ve zakaj ne pusti nas več živeti. Preveč na široko odprta so zdaj groba vrata

ni nam moč ustaviti zahrbtne življenja tata.

Zato z bogom, draga in požrtvovalna članica in mati, ki čakaš nas že pred nebeškimi vrati. Saj vse premnogo in prerano vas je tam odšlo,

toda mi pa vas še tukaj rabimo. Odpočij se, odpočij, draga mati, prijateljica in sotrpinka pa solze nam otri.

V avstralski zemlji mirno spi, saj tvoj rod zdaj tukaj živi.

Člani in prijatelji iz Slovenskega društva Melbourne.

ZAHVALA

Iskrena zahvala vsem, ki so se ob izgubi drage žene in mame

ZORKE FISTRIC

v tako velikem številu udeležili molitev rožnega venca in pogrebne maše ter s spremstvom na pokopališče izrazili svoje sožalje in tolažbo, darovali cvetje in pomagali lajšati ta strašni udarec usode, ki je prizadel našo družino tako nepričakovano.

Patrom Baziliju, Tonetu in g. Žerjavu ter redovnicam najlepša zahvala za lepo opravljen pogreb.

Žalujoči mož Andrej, sin Andrej z ženo Anito in otroci Simon, Michelle in Leah, sin Albert z ženo Julie in hčerko Madeline, hčerka Erika z možem Johnom in sinovi Michael in John ter hčerka Sonja.

ZAHVALA

Prav lepo se zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem, ki so se tako lepo za vedno poslovili od našega dragega soproga, očeta in starega očeta

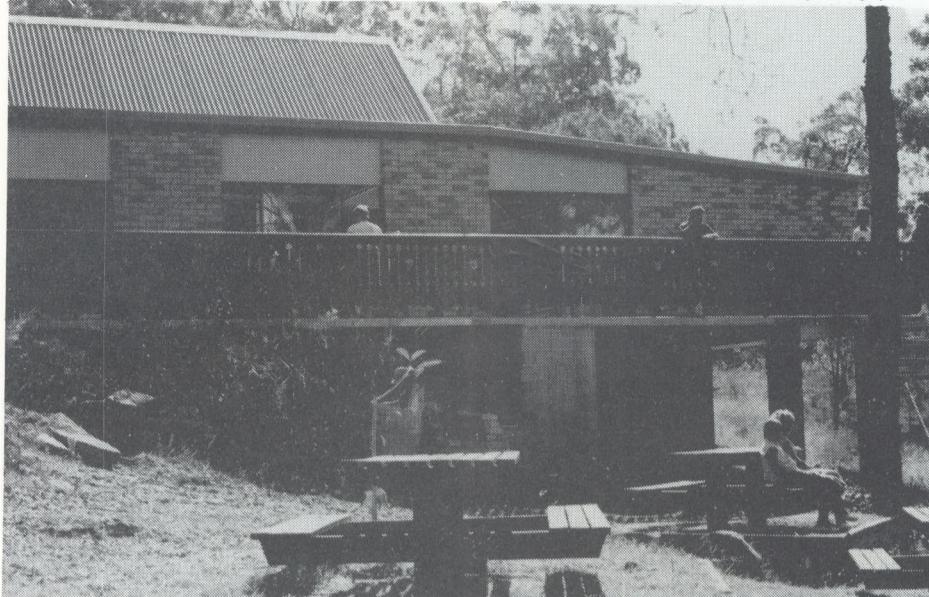
FRANCA PLESNIČAR

ga obsuli s številnimi venci, nam izrekli sožalje in nam kakorkoli pomagali v teh težkih dneh. Prav lepa zahvala duhovnikom za tako lepo opravljen pogreb in tolažilne besede, predvsem p. Baziliju, p. Tonetu ter gostu iz domovine g. Žerjavu, kakor tudi slovenskim sestrjam za lepo petje v cerkvi. Vsem Bog plačaj!

Žalujoča žena Tončka Plesničar in sinovi Franc z družino, Marko z ženo in Andrej z ženo ter ostalo sorodstvo.

SLOVENCI NA ZLATI IN SONČNI OBALI

(Nadaljevanje)

Prav prijetno je posedeti v senci dreves na klopcih pri domu "Planike" (Foto K. Persič)

Mrak je že bil, ko smo se poslovili in se vrnili v Surfers, kjer smo prijetno popoldne zaključili z enako prijetnim večerom pri Judničevih.

Vpršal sem Jožeta, če je res kar smo slišali v Melbournu, da dolgo ni mogel najti zaposlitve.

"Če ne iščeš posla, ga, seveda, ne dobis", je bil njegov odgovor, ki ga je nato malo bolj pojasnil:

"Prva naša naloga ko smo prišli sem, je bila kupiti si primeren dom. Za privlačno ceno mi je uspelo najti to hišo, v kateri so popreje stanovali najemniki. Moral pa sem jo, ko smo se vselili, dobro prečistiti in jo urediti, da nam bo čim prijetnejša. Če bi to delal samo v sobotah in nedeljah, bi se delo zavleklo na mesecce, če ne na leta. Tako pa imam sedaj vse dokončano. Mislim, da sem ukrenil pravilno, saj sedaj delam na poslu vsako soboto, pa še v nedeljah bi lahko."

Prav je storil Jože, saj delo, ki ga je opravil okoli hiše mu je res moralno vzeti mnogo časa. Zato pa se lahko ponosa sedaj z velikim plavalnim bazenom, velikim vrtom, katerega del je preuredil v tlakovani pokrit 'patio', z zelenjavnim vrtom in stevilnimi novo nasajenimi tropskimi drevesi.

Tako si je Jože v nekaj mesecih ustvaril zavidanja vredno stanovanjsko okolje, primerno klimi tistih krajev.

Sicer pa tudi drugi naši rojaki na Gold Coast živijo v prijetnih razmerah. Že klima sama, polna toplih sončnih žarkov, napravi človeka bolj zadovoljnega, bolj umerjenega pa tudi malo bolj brezskrbnega. Ni se treba bati mraza, oblačila pa so zategadelj tudi lahka.

Sicer pa, kaj naj bi še več opisoval to prelepo pokrajino, saj je najbolje, da se vsak sam prepriča, vidi na svoje oči in izkusi na svoji koži. Iz Melbournu je samo pičli dve uri poleta in že ste na letališču v Coolangati.

Kdor pa tam nima nobenega slovenskega znanca pa si za počitnice lahko že v naprej naroči stanovanje pri dveh slovenskih podjetjih, ki sta obe prav blizu centra in samo par minut hoda od plaže: Marija Trošić, sestra pevovodje SDM Branka Sosiča, vodi 'St. Kilda Holiday Apartments'; naš štajerski rojak Berič pa 'The Admiral Holiday Inn.'

Torej, srečno pot!

(Konec)

Balkon, čigar ograja je izrezljana v slovenskem stilu in iz katerega je lep pogled na balinišča in sosednje gričevje, je prav primeren prostor za prijazen razgovor. Z leve na desno: Jože Judnič, dopisnik Vestnika za Zlati obalo, Marijan Peršič, urednik Vestnika in Edi Andlovec, predsednik društva "Planike". (Foto K. Peršič)

SLOVENKA GRADI MOST RAZUMEVANJA

Slovenka Anka Makovec, ki živi v Tasmaniji je posvetila svoje delovanje gradnji mostu razumevanja med belci in domorodci. Njena aktivnost na tem polju zavzema tako vidno vlogo, da ji je časopis The Examiner letos posvetil cel članek in priobčil njen fotografsko. Iz tega članka posnemamo v angleščini:

The spirit of adventure brought Anka Makovec to Australia 26 years ago to fulfil her dream of building a bridge of understanding between blacks and whites.

Out of an unfortunate illness from age 10 to 18, which kept her on crutches, her life was changed.

During these years Anka spent her time reading and was struck by a book on the Australian Aborigines.

"Out of the encounter with this book came my fascination for Aboriginal bark paintings and from there grew the wish to one day see the paintings, the country and the creators of this wonderful artwork for myself," Anka said.

The chance came when she started to correspond with one of her countrymen in Australia who lent her the necessary airfare.

The first months in Australia were not easy. Working as a nurse's aid in the New South Wales' town of Moruya at a time when she had not mastered the language was a terrifying experience.

"I felt so cut off during those three months in Moruya, but there I met my first Aborigine, a young patient I was caring for, who gave me the confidence I needed."

A feeling of discomfort and being misunderstood prompted Anka to move to Sydney, where she lived for 18 years, before coming to Tasmania.

PRIŠLO JE PO POŠTI

Cenjeni gospod urednik!

V mesecu juliju je bival med nami čarodej/rokokohitrec Mirko Žerjav, ki je drugače župnik na Rudniku pri Ljubljani. Globoko veren in njegove besede pri pridigi so nam segale globoko v naša srca, da je marsikomu pritekla solza po licu.

Gospod Žerjav je predvajal svoje talente 'čarodejstva' po dvoranah slovenskih društev in tudi v cerkveni dvorani in njegova spretnost je na zelo visokem nivoju ter se lahko primerja z najboljšimi.

Iz Melbourn je g. Žerjav odpotoval tudi v vse druge kraje kjer prebivajo Slovenci. Tako ga bodo imeli priliko videti v Adelaidi, Perthu, Canberri, Sydneu in tudi v Brisbane.

Tudi zanj sem sestavila pesmico:

Božji služabnik Mirko Žerjav,
velik talent Bog mu je dal.
Vero v Boga trosi od mladih nog,
doma in po svetu, vse naokrog.

Rokohitrost zraven kaže,
misel njegova pa ne laže.
Na rokah nosimo vsi zrcalo,
zanj pravo to je ogledalo.

Kdor Mirka Žerjava videl ni,
za njim v dvorane naj pohti.
Ponosni smo Slovenci v tujini,
da takega učenjaka imamo v domovini.

Bogu tisočera hvala iz srca,
da takega moža Slovenija ima.
Živelj, božji služabnik Mirko Žerjav,
mnogo veselih let naj Bog vam še da.

Marcela Role

KARANTANSKI PANTER

Slovenska srednjeveška država Karantanija, ki je bila v 10. stol. preosnovana v veliko vojvodino s številnimi krajinami, je prav tako imela svoj lastni bojni znak, vzpenjačega se panterja, katerega podobe najdemo že na številnih kamnih iz starega rimskega Norika na istem ozemlju. Leta 1160 je podoba tega panterja že izpričana na pečatu Otokarja III., mejnega grofa v Karantanski krajini (poznejši Štajerski), ki je pripadala Karantaniji, in leta 1163 tudi na pečatu karantanega oz. koroškega vojvode Hermanna Spannheima.

Spoštovani g. urednik!

Mnogo hvale, čestitk in lepih besed je bilo izrečeno in napisano o velikem slovenskem prazniku v Adelaide, kjer je bil 6. junija letos odprt razkošen, izredno lep Slovenski dom; nov stolp v trdnjavi slovenskega življa v Avstraliji, ki brani in čuva našo miselnost proti vsem vplivom modernih metod in naravnih potreb asimilacije – prav v duhu naše puntarske hrav! Zato je moj prispevek le skromen povzetek občutkov slučajnega gosta iz domovine, ki je imel priliko sodelovati v programu prireditve, poslušati mnenje poslušalcev in gledalcev, čitati komentarje v vezani in nevezani besedi ter oblikovati svojo pošto rojakom v Južni Avstraliji. Želim jim prijeten in topel počutek v skupnem domu!

SREČANJA

4. OTVORITEV SDA

Kot jadro belo v luki plavi,
se Adelaide mnogim zdi,
ko nas ponosno v narodni opravi
na slavlje vabi in gosti.

Sto glav načrte je kovalo,
kje misel rodna naj plodi,
sto rok do žuljev je garalo,
da DOM SLOVENSKI zdaj stoji!

Svarun krstil je to svetišče,
v njem duh slovenski bo živel;
skrbijo muze za ognjišče,
kjer zdomec bo spomine grel.

Iz polnih pljuč zdaj pesem vabi,
rojak je srečen in vesel;
TU naša je beseda v rabi,
TU nagelj bo naprej cvetel!

In jadro belo v luki plavi,
kjer Južni križ z neba visi,
je nov simbol moči v trdnjavi,
ki tukaj čuva našo kri!

ADELAIDE 6.6.87 - St.ALBANS 8.7.87
RAFOLT ZMAGO

niji, in leta 1163 tudi na pečatu karantanega oz. koroškega vojvode Hermanna Spannheima.

Karantanski panter je med prvimi, mogoče širimi grbi v Evropi, kar kaže na razvito državno simboliko Karantanije in njeno zavest.

Bojne zname so poznali že v predzgodovini in v antiki. Navadno so jih nosili na drogovih. V srednjem veku pa dobitjo ti znaki svoj poseben pomen v križarskih vojnah, ko se ne nahajajo več na drogu, temveč kot podobe na ščitu bojujočih se vitezov. In ker so vitezi pripadali vojski določenega vladarja, t.j. kneza, vojvode, kralja, so vsi imeli enoten znak na ščitu, to je znak svojega vladarja in njegove vojske. Ta znak se sredi 12. stol. pojavi na vladarjevem pečatu ins tem predstavlja pri grb, torej ne več le bojnega znaka, temveč znamenje vladarja in njegove dežele.

(Povzeto iz knjige: "Nekoč, danes, jutri", Trst 1985, opis grba prof. Jožko Šavli.)

Continuing her nursing in Sydney Anka met Australia's greatest Aboriginal poetess Kath Walker.

Kath was an inspiration to Anka showing her the importance of communication between blacks and whites.

Kath and Anka worked with fervor in Sydney to promote understanding.

between the whites and blacks, visiting numerous Sydney schools even to the extent of booking the Opera House to organise a talk by Kath to children.

Margaret Tucker, Shirley Smith, better known as Mum Shirl, Bobby Sykes and other Aboriginals who wanted to get ahead in a peaceful, intellectual way were among those Anka had close contact with.

Almost as a reminder of the spirit which drove her to Australia, Anka saw a documentary on Cape York Peninsula which showed the friendship of Aboriginal artist and writer Dick Roughsey and his white friend Percy Trese.

Immediately Anka wrote and, through regular correspondence, the three struck up a friendship, with a first meeting at one of Dick's art shows in Sydney in 1979.

This friendship resulted in Anka being invited to spend the last months of Dick's life, as he was dying of cancer from May until September, 1984 in Cape York as his nurse.

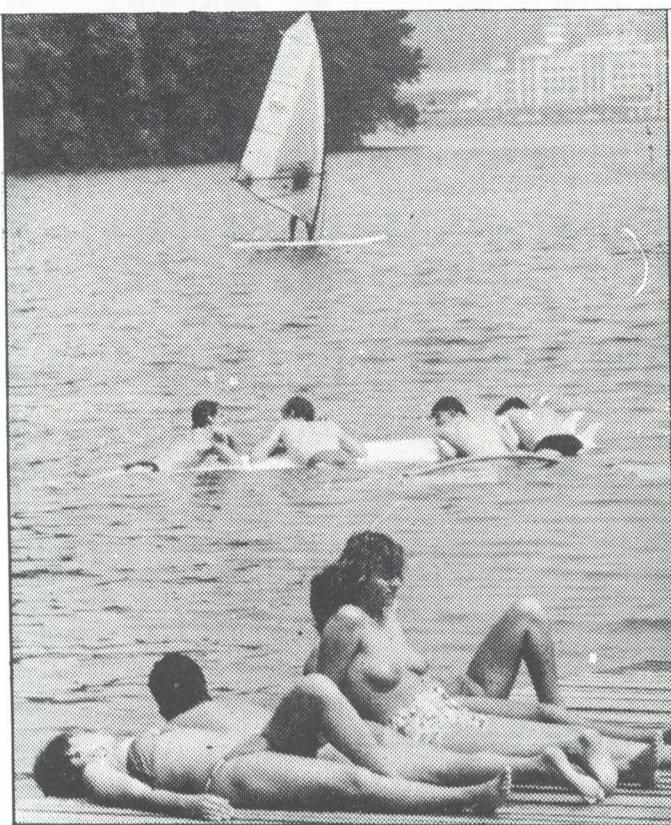
This period of Anka's nursing brought renewed life to Dick who changed from a skeleton to a man who could fulfil his last dream – the final walkabout.

From Sydney Anka made the move to Strahan in 1983 where she again supported the Aborigines, fighting with other conservationists to help them protect their land.

"Coming myself from a land which has been fought for hundreds of years, I feel that there is a bond between us and I hope many more Australians will be aware of the Aboriginal cause."

"I constantly draw knowledge and understanding of nature from Aborigines, and my life has been enriched by their friendship," she insists.

Anka, now living in Devonport, plans to help others, including her 13 year old daughter, Anita, build up the understanding she considers so important between the blacks and the whites.

KRIVA JE VROČINA

Velika vročina, ki je zajela celo Južno Evropo tudi Sloveniji ni prizanesla. Ni se čuditi, da ljudje odvržejo vsko nepotrebno krovo. Tako so se letos že tradicionalnim lepotam Bleda pridružile še druge, popolnoma prirodnega značaja.

Blejsko jezero je popularno posebno za one Gorenje, katerim je morska obala predaleč ali pa predraga.

Med gosti v hotelih, ki so popolnoma zasedeni pa je letos največ Angležev.

Počitniško razpoloženje pa obogatuje tudi več prireditev, med katerimi je najbolj tradicionalna "blejska noč".

(Foto je bil posnet iz Ljubljanskega Dnevnika.)

meta, medtem ko je kolona tovornjakov dolga po kak kilometer.

Muzejski vlak Železniškega gospodarstva je zopet uvedel nekaj novega. Prvič bo odpeljal na avstrijsko-koroško stran in turiste ki so na počitnicah okoli Baškega jezera bo popeljal na Bled in Bohinj. To turo pa bo delal vsak četrtek

. Poletje je povzročilo običajno gnečo na obmежnih prehodih v Sloveniji. Do srednjega je mojo pri Sežani prestopilo že čez 8 milijonov potnikov.

V Frenetičih je treba na prehod meje treba čakati najmanj dve uri ob petkih in sobotah ko je gneča največja. Na mejnem prehodu Šentilj pa vstopajo kar v petih voznih kolonah potniškega pro-

JUBILEJNI IZSELJENIŠKI PIKNIK

V Škofji Loki je Slovenska izseljenska matica priredila letos že dvajsetič Izseljeniški piknik. Nastopale so številne kulturno-umetniške skupine izseljencev, pripravili pa so tudi etnografsko razstavo.

Udeležencem pa so pripeli nagelj za sprejem.

V prvem polletju, se je po poročilu Zvezne vlade v Beogradu, dvignila proizvodnja ter izvoz na konvertibilno tržišče. Začel se je proces zmanjševanja nezaposlenosti ter naraščanja osebne in splošne uporabe. Inflacija pa je še vedno temeljni problem. V enem letu so se maloprodajne cene zvišale za 100,6 odstotka, industrijski izdelki so dražji za 72,3 odstotka in življenjski stroški pa za 93,3 odstotka.

V Ljubljani se je zaključil 17. mednarodni grafični bienale, ki je v Moderno galerijo privabil veliko število obiskovalcev.

Kmečka ohcet je Ljubljani je letos dobila veliko pohvalnih besed.

Veliko pozitivnih komentarjev je bilo posebno v francoskem tisku. Poznani France-Soir je ocenil 'Ohcet' kot eno najbolj veselih in barvitih praznovanj, ki jih ponuja Evropa.

Za vina kot so traminec, šipon in rumeni muškat pa celo Francozi trdijo, da so dobra.. Menijo pa tudi, da so med darili, ki jih dobijo novoporočenci najbolj ganljiva zibka z barvnimi poslikavami in posteljnino obrobljeno s čipkami.

Novo kabelsko omrežje na Štajerskem sedaj omogoča nemoten in kakovosten sprejem satelitskih programov, pa tudi izboljšan sprejem Ljubljane in Kopra. Sprejemni stolp so postavili na Janeževem vrhu nad Selnicami.

V Mariboru je Temeljno sodišče odredilo zaplemba 12. številke študentskega lista "Katedra". Ta zaplemba je povzročila veliko zanimanje in dosti komentarjev po celi Sloveniji.

Slovenski violinist Miha Pogačnik, ki živi in deluje v USA, je te dni žel velike uspehe v svoji turneji po Kitajski. Nastopa v okviru mednarodnega združenja Idriart, katerega namen je razvijati kulturne izmenjave med državami. Iz Kitajske ga bo pot vodila v Bangkok, nato na Bled, pa še v Prago.

V Ljubljani bo v novemburu letos izšel prvi zvezek Enciklopedije Slovenije. Tiskan bo pri Mladinski knjiggi v nakladi 30.000 izvodov. Predvidena vrednost enega zvezka pa bo 32.800 dinarjev, kar je približno 74.00 dolarjev.

EDINOST, SREČA, SPRAVA...

Pravite: spomenik. Izrecno vztrajam na obelisku, kakor sem zapisala v samem eseju Kriva in greh. Menim, da je razlika med spomenikom in obeliskom – tudi o tem sem že pisala. Človek je nameč takoj ustvarjen, da resnico zaklinja, to se pravi, da mora postavljati meje, zarise. Obelisk bi potem pomnenil takšen mejnik, zaris: do tu tako (s sovraštvom)..., od tu dalje drugače (s spravo). Obelisk ni bil raznos, simbol križišča, dveh načinov našega bivanja, ne pa goli spomin pokojnikom.

.....V ideoškem smislu se z izdajstvom ni mogoče spraviti, pomiriti. Z nobenim, z nikakršnim! Toda mrtvima moramo priznati dostojanstvo največje človekove resnice – smrti. Sprava je sprava med živimi ljudmi (mrtvi so že "spravljeni", svoj "račun" so že sklenili), toda seže tudi onkraj groba. Ne moremo jih do konca sveta prekliniti – predvsem pa ne smemo perpetuirati sovrašta. Tudi domobranci so bili ljudje. In Slovenci. So del naše tragične, krvave zgodovine. Toda ni mogoče pristati na njihovo anti-boljeviško ideologijo, kakor tudi ne na boljeviško, ker se obe pojita iz sovrašta. Ideologiji, kot ideologiji pač ni mar za posamezno človeško bitje v svoji tragičnosti, zato svojih žrtev tudi ne "šteje", jih ni mar zanje.....

.....Zakrivljanje tragičnosti naše polpretekle zgodovine prav kot tragičnosti, je izravanje smrti na rob naše zavesti. Ker smo odrekli tragičnost smrti nekaterim – in jih celo ekskomunicirali iz slovenskega naroda in zgodovine – smo izgubili "občutek" za tragičnost in dostojanstvo vseh. Kajti človeška tragika je – četudi vedno osebna – nedeljiva.....

.....Za to, kar danes imamo in kar smo, smo dolžni tudi narodnoosvobodilnemu boju. Sporna torej ni narodnoosvobodilna vojna, temveč vloga partije v njej in sicer samo v tisti dimenziji, kjer se je izkazovala kot izrazito ideoško sektaška in je v tej in samo v tej

dimenziji bila tudi generator državljanske vojne pri nas. Pa tudi tu moram opozoriti na distinkcije: ne govorim o posameznih partijskih kot ljudeh in ne menim, da so vsi sektaši itd. Govorim o partijskih kot Po-stavi volje do moči, o partijskih kot partijskih, ki je že po definiciji avantgarda, se pravi "sekti", ko se postavi za kriterij Resnice in Pravice. Prav ta dimenzija partijske narave je bila tista, ki jo je logično nujno pripeljala do eksekucije po vojni domov domov poslanih, razoreženih domobrancov. Menim, da je s tem pobojem partija sama izgubila svojo legitimnost pri velikem delu slovenskih ljudi, in da jo je izgubila v principu, saj je padla na prvem povojnem izpitu-preiskušnji iz civilnosti, ljubezni do svojega naroda in človeškega usmiljenja. Kasneje je – ob mnogih novih "napakah" in "zmotah" – svojo legitimnost tudi gradila, pridobivala. Morda ima prav danes pri nas – zaradi sprostitev in delne demokratizacije – še največjo legitimnost (soglasje ljudi) po vojni sploh. Vendar se bojim, da bo "slovenska pomlad" kmalu končana Morda celo ne po njeni volji. Zato bi slovenska partija svojo legitimnost zares dobila šele, ko bi uveljavila dejansko demokracijo in uveljavila suverenost slovenskega naroda. Prav pri odločitvah o spremembah Ustave se ta možnost tehta. Upam, da se slovenska partija zaveda svoje zgodovinske odgovornosti pred slovenskim narodom! Ali bo uveljavila pričakovanja in zahteve svojih ljudi, si pridobila njihove "glasove" in s tem legitimnost – ali pa bo iskala svojo legitimnost pri svojih nadrejenih in najbolj nadrejenih v partijsko-vojaški strukturi? Vprašanje je torej: ali se bo zavzel za slovenski narod in mu odprla pot v prihodnost?....

O IZSELJENSKIH ŠOLAH

"Ce bi ocenjevali skrb matičnega naroda za ohranjanje slovenskega jezika med našimi izseljenci po svetu, potem bi zagotovo zasluzili negativno oceno. Naredili nismo, tako vsaj zatrjujejo poznavalci razmer, skorajda ničesar, torej smo naše ljudi domala prepustili cerkvi in politični emigraciji. Res, da se učijo slovenskega jezika, a ohranajo kulturo po učiteljevi meri, prav tako je očitno vcepljanje mržnje do socialistične ureditve v matični domovini."

Tako piše ljubljanski Dnevnik, 3. julija, v članku, ki poroča o sestanku Komisije za manjšinska in izseljenska vprašanja pri republiški konferenci SZDL.

Sekretar SIM Marko Pogačnik je ob tej priliki dejal, da je v svetu od petsto do šeststo tisoč slovenskih izseljencev, oziroma njih potomcev. Dejal je tudi, da SIM naleti na zaprta učesa ko zahteva nekaj učiteljev in, da jim ni v vseh teh letih uspelo napisati učbenikov, tako,

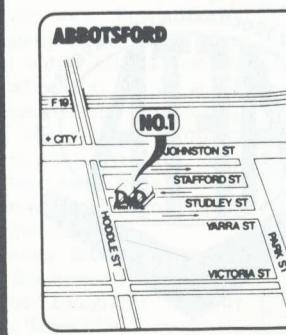
da se izseljenci poslužujejo knjig, ki so bile natisnjene še pred vojno.

"Seveda so bolje organizirani pripadniki sovražne emigracije, ki pa imajo slovenske učbenike in z njimi uspešno 'poučujejo' naše ljudi na tujem. Menda je že zdaj toliko zamujenega, da bi tudi v primeru hude kulturne ekspanzije, imeli izjemne težave s tamkajšnjimi duhovniki, nunami, emigracijo, pa tudi z izseljenci, ki so se ustaljenih oblik učenja jezika in še česa dobro navadili."

"Na Slovenski izseljeniški matici so vztrajni in zatrjujejo, da bodo tej anemicnosti naredili konec.

Predlagajo kopico rešitev, med drugim uvajanje zimske šole slovenskega jezika v Sloveniji za slušatelje iz Avstralije in Južne Amerike, redno letno zagotavljanje denarja za vsaj tri učitelje med izseljeniki ter zagotavljanje ustreznih učbenikov, ki bodo sprejemljivi za države imigracije in za izseljence."

- Quality Offset and Letterpress Printers
- Creative Designers
- Gold Stamping
- Raised Printing

1 STUDLEY STREET,
ABBOTSFORD, MEL., VIC. 3067
PHONE: 419 1733

ZA VSE TISKARSKE USLUGE
SE PRIPOROČATA
DRAGO - DANICA ZOREC

100 LET OD SMRTI FRANA LEVSTIKA

Fran Levstik (1831 – 1887) je bil rojen v Spodnjih Retnjah pri Velikih Laščah kot sin revnega kmeta. Gimnazijo je obiskoval v Ljubljani in bil odličen dijak, spoštovan za svoj trden značaj in narodno zavednost – v času Bachovega absolutizma nezaželjena lastnost. Zaradi spora s šolsko oblastjo je ostal brez mature in tako mu je bil zaprt vstop na univerzo. Zaradi zbirke 'Pesmi' (1854) je bil prisiljen zapustiti bogosloveje v Olomcu na Moravskem.

Levstikovo življenje je postal negoto: preziviljal se je kot domači učitelj, časnikar, tajnik Slovenske Matice in urednik slovarja.

Levstik, kot pesnik je v 'Pesmih' izbral jasne situacije in jih prikazoval z logičnimi klasično mirnimi, pretehtanimi izrazi. V logično spletenih kiticah se zrcali življenska zavest etično čutecega, hrepenečega mladeniča, ter izbruh jezne, sovrazne literarne kritike in satire. Spesnil pa je tudi precej otroških pesmi, ki so leta 1945 izšle z naslovom 'Najdihojca'.

Kot pisatelj je Levstik iskal novo varianto literature, ki naj bi bila sintetična v estetskem, ustvarjalno-individualnem in socialnem pogledu – torej naj bi združevala elemente svetovnih literarnih gibanj in domače ljudske ter umetniške tradicije. Kdo ne pozna njegove vzorne ljudske povesti 'Martin Krpan' (1858).

Zelo pomembni so Levstikovi slovstveni in jezikovni kritični spisi, kjer njevo filološko znanje preseneča in prica, da je dolgo premisljeval o popravi knjižnega jezika. Najbolj poznana sta 'Napake slovenskega pisanja' in 'Popotovanje od Litije do Čateza' (1858), prizorišče cloveškega dela, veselja in trpljenja.

Kot urednik Wolfovega slovarja si je Levstik zamislil popolno preoblikovanje knjižnega jezika na osnovi nepokvarjene ljudske govorce in stare cerkvene slovanščine. Iztrebiti je hotel tuje slovanske in slovniške elemente.

Levstika so preganjali in javno sramotili v časopisu 'Novice', katerih urednik je bil Bleiweis, naklonjen nemškim oblastem. Levstik je kot časnikar urejeval politični list 'Naprej', pisal rokopisni šaljivi list 'Bencelj' in na Dunaju urejeval satirični list 'Pavliha', v katerem je napadal slovenske veljake in je zaradi ostre kritike kulturne puhlosti moral prenehati z izidom.

Napadalnost kranjskih Nemcev in nemškutarjev ter vetrnjakov ga je navdajala z neukrotljivo mrzljivo zoper nedosledno domače politično vodstvo. Po češkem vzoru je začel propagirati velika javna zborovanja – 'tabore', katere je dopuščala tedanja nova ustava, kjer naj bi ljudje manifestirali za novo 'Žedljeno Slovenijo' in protestirali zoper ponemčevanje v uradih in šolah.

V boju za pravico in poštenost je Levstik omagal, a njegova kulturna, jezikovna, idejna narodoljubna dediščina pa je za vedno ostala slovenskemu narodu

(Costa o Levstiku: 'Narodnost mu je bog... Pagine naj, pes.' – Slodnjak, 'Pagine naj, pes.' stran 754)

DAROVI PRIHAJAJO

Na drugi strani Vestnika je objavljena prošnja, v kateri mlado dekle iz Slovenije razkriva svojo tragično usodo in in naproša Slovence v Avstraliji za pomoč. Na dobro obiskanem 'Poskušanju vina' na 25.7. pri Jadranu je bil tudi g. Philip Lack, managing director Sportscrest P/L, podjetja, ki ima zastopstvo za ALPINA ELAN, svetovno poznano slovensko tvor nice smuči. Za nabirkovo denarja za Metko je podaril par najmodernejših smuči, ki se bodo ob prvi priliki na Jadranu prodale na licitaciji.

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

POLETI DO LJUBLJANE, TRSTA in ZAGREBA
/enako do RIMA, BEOGRADA, FRANKFURTA...

Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije.
in vse strani sveta...

Zaradi novih predpisov glede potnega lista vam priporočamo: obrnite se na nas čim preje, da vam lahko pomagamo pravocasno dobiti potni list in jugoslovansko visto.

Ne pozabite, da je že od leta 1952 ime GREGORICH dobro poznano in na uslužbo vsem, ki se odpravljajo na potovanje!
PRIDEMO TUDI NA DOM!

ERIC IVAN GREGORICH
DONVALE TRAVEL
1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 842 5666 (vse.ure)

ROJAKI, KI ŽELITE PRISTNIH KRAJSKIH ALI SLOVENSKIH PLANINSKIH KLOBAS IN DOMAČEGA PREKAJENEGA MESA' . . .

OBRNITE SE NA SLOVENSKO PODJETJE

JOHN HOJNIK SMALLGOODS

PTY. LTD.

209–215 St. George's Road, North Fitzroy, 3068

Tel.: 481 1777

Postreženi boste v domačem jeziku

JOŽE URBANČIĆ

Telefon: 465 1786 (Bus.)
850 7226 (a.h.)

KAL-CABINETS

STROKOVNJAKI ZA:

kuhinjsko pohištvo – mizarško opremo kopalnic, umivalnikov itd.–
vsakovrstne stenske omare in knjižne police.

SPECIALISTS FOR:
Kitchens – Vanity Units – Wardrobes – Book shelves

Če gradite novo ali pa obnavljate staro, obrnite se z zaupanjem na nas!
If you are building or renovating call on us with confidence!

15 COMMERCIAL DRIVE, THOMASTOWN, 3074

ROJAKI

ZA KUPOPRODAJO

NEPREMIČNIN

(zemljišč, stanovanjskih hiš,
trgovskih poslopij itd.)

se obrnite na poznano tvrdko

DOUGLAS KAY
REAL ESTATE

10B East Esplanade, St. Albans, 3021

kjer vam bo na uslugo

PETER KRICKIĆ
Generalni ravnatelj

Telefon: 366 1322 in 366 1822;
po uradnih urah: 336 3303